

WIADOMOŚCI KSIĘGARSKIE

1-2 [74-75] ROK XX
CZERWIEC 2013

ISSN 2083-7712 • CENA 18 ZŁ

W młynach historii

17. Targi Książki w Krakowie

24-27
października
2013

*Kto czyta
- nie pyta!*

Targi
w Krakowie

Polska Izba
Przemysłu
Targowego

ufi

Kraków

www.ksiazka.krakow.pl

KRAKÓW

Otwarcie: wiosna 2014
www.expo.krakow.pl

WIADOMOŚCI KSIĘGARSKIE

1-2 [74-75] ROK XX
CZERWIEC
2013

Adres redakcji

00-048 Warszawa
ul. Mazowiecka 6/8, pok. 416
tel./fax: 22 827 93 50
www.ksiegarze.org.pl

Rada Programowa

Bogdan Klukowski
Andrzej Skrzypczak
Andrzej Tomaszewski
Ewa Tenderenda-Ożóg

Redaktor naczelny

Waldemar Janaszekiewicz

Zastępca redaktora naczelnego

Anna Pietruczak

Sekretarz redakcji

Krzysztof Kaleta

Stale współpracują

Irena Janowska-Woźniak
Paweł Podniesiński
Adam Nowak
Paweł Waszczyk

Wydawca:

Biblioteka Analiz Sp. z o.o.
00-048 Warszawa
ul. Mazowiecka 6/8, pok. 416
redakcja@rynek-ksiazki.pl
www.rynek-ksiazki.pl

Dystrybucję

prowadzi wydawca

Numer zamknięto

27.05.2013

Nakład 500 egz.

Pod patronatem
Stowarzyszenia Księgarzy Polskich

Spis treści

OD REDAKCJI

Andrzej Skrzypczak *Zapraszamy do lektury* / 3

Kalendarium rocznic 2013 / 6

WYDARZENIA – INFORMACJE – KOMUNIKATY / 10

WAŻNE KSIĄŻKI BRANŻOWE / 22

ROZMOWA NUMERU

Rozmowa z Zygmuntem Gebethnerem

Książki i ludzie w młynach historii / 23

RYNEK KSIĄŻKI

Krzysztof Kaleta *Warszawskie Targi Książki – sukces i wyzwanie* / 31

Iwona Witkiewicz-Geisler *„Moje dwudziestolecie”*

– wspomnienie bardzo osobiste / 34

Jan Lus *Szansa dla księgarstwa* / 46

DZIAŁ ANTYKWARYCZNY

Paweł Podniesiński *Kolejny stabilny rok* / 49

Z ŻYCIA ORGANIZACJI KSIĘGARSKICH

Aktualności Stowarzyszenia Księgarzy Polskich / 53

Więści z Izby Księgarstwa Polskiego / 60

*List otwarty Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Księgarzy
do Ministra Kultury* / 62

HISTORIA KSIĄŻKI I KSIĘGARSTWA

Andrzej Skrzypczak *Księgarstwo łódzkie – świetność i mizéria* / 66

Benedykt Wandachowicz *Zwycięzcy wyzwoliciele, czy rabusie i grabieżcy?* / 76

Rok 2014 – 650 lat w służbie książki / 79

Zapraszamy do lektury

Tradycyjnie już przypada mi przyjemność komentowania kolejnych jubileuszy „Wiadomości Księgarskich”. Czyniąc to po raz pierwszy z okazji ukazania się 25. zeszytu tego czasopisma¹ – pisałem wówczas jeszcze jako jego redaktor naczelny (pozytyw) i sterany parobek wykonujący skład, korektę, okładkę, przycinanie, bigowanie etc. (negatyw) – podsumowałem ówczesny siedmioletni dorobek pisma, wyrażający się liczbą 548 stronic tekstu, tyjących nie tylko działalności Stowarzyszenia Księgarzy Polskich, lecz także wielu tematów ogólnych i zawodowych składających się na aktualną problematykę środowiska. Dziękując autorom i współpracownikom za bezinteresowny (sic!) wkład w rozwój biuletynu, wyrażałem obawę czy archaiczny *antiquo modo* sposób wydawania i brak podstaw finansowych pozwoli nam na kontynuowanie tej społecznej działalności.

Atoli znalazł się sponsor! Od 39. numeru pisma kwestie techniczne oraz kosztu druku przejęła Biblioteka Analiz, co pozwoliło periodykowi na całkowitą zmianę design (nadanie nowoczesnej, profesjonalnej szaty graficznej), utrzymanie częstotliwości, zwiększenie objętości i znaczne rozszerzenie tematyki o kolejne działy informacyjne. Zwiększono nakład do 500 egzemplarzy. Sekretarzem redakcji (ciągle społecznie) został Krzysztof Kaleta. Od numeru 47. nastąpiły kolejne zmiany. Redaktorem naczelnym został Waldemar Janaszekiewicz, prezes Stowarzyszenia Księgarzy Polskich, utworzono stanowisko zastępcy redaktora naczelnego, które objęła Anna Pietruczak.

Omawiając ukazanie się kolejnego 50. jubileuszowego numeru „Wiadomości Księgarskich”² mogłem już z pełną satysfakcją napisać, że udało nam się wypełnić niemal wszystkie te zadania, jakie sygnalizowaliśmy przy okazji wcześniejszych zapowiedzi. Pojawił się i dobrze został przyjęty przez Szanownych Czytelników, obszerny dział zawierający aktualności środowiskowe „Wydarzenia – Informacje – Komunikaty”. W każdym prawie zeszycie pojawia się interesująca „Rozmowa numeru”, prezentująca stanowiska i poglądy wybitnych przedstawicieli świata książki. Ważną problema-

1. Rok VII, nr 4 (25) Grudzień 2000.

2. Rok XIV, nr 1 (50) Marzec 2007.

tykę prezentują zawsze działy „Rynek książki” oraz „Księgarstwo na świecie”. Jakie były korzenie i gdzie stały kopce księgarstwa polskiego możemy poznać dzięki opracowaniom w dziale „Historia książki i księgarstwa”. Reasumując, łączny dorobek pięćdziesięciu numerów „Wiadomości Księgarskich” zamknęliśmy liczbą 1778 stron tekstu i ilustracji. Jest to piękna dokumentacja różnorodnych spraw i kwestii środowiska oraz zawodu.

Redakcji „Wiadomości Księgarskich” zawsze bliska była myśl, że będąc formalnie organem Stowarzyszenia Księgarzy Polskich – nie zamierzała stronić od omawiania problematyki dotyczącej księgarstwa niezależnego, księgarzy niezrzeszonych, jak też obszernych doniesień i wzmianek z życia innych organizacji środowiskowych. Już począwszy od numeru 50. zaprosiliśmy do współpracy redakcyjnej inne organizacje księgarskie i intencje nasze podtrzymujemy nadal.

Doskonalila się również szata graficzna czasopisma. Zasadniczą i korzystną zmianę zawdzięczamy znakomitemu typografowi Andrzejowi Tomaszewskiemu, który w numerze 1(54) z marca 2008 roku zaproponował nową formułę edytorską zarówno okładki, jak i „wnętrzości” pisma. Funkcjonuje ona do dzisiaj, a Andrzej (od 2009 roku członek Rady Programowej) stale nas wspiera nowymi, fascynującymi pomysłami graficznymi.

Omawiając kolejny jubileusz – szczęśliwe 18. urodziny „Wiadomości Księgarskich”³ poświęciłem nieco ciepłych słów naszym autorom i współpracownikom (z których większość w dalszym ciągu pracuje honorowo, a nieliczne środki, jakie dzięki nikłym dotacjom MKiDN mogliśmy przeznaczyć na honoraria, mają czysto symboliczny charakter!). Osiemnasty rok działalności zamknęliśmy liczbą 3336 stron najrozmaitszych opracowań, w których staraliśmy się – w miarę skromnych możliwości – jak najlepiej służyć interesom polskiego księgarstwa i jego wiodącej organizacji – Stowarzyszeniu Księgarzy Polskich. Kończyłem to podsumowanie deklaracją ciągłego doskonalenia treści i formy czasopisma, ale też obawą, jak długo uda nam się wydawać nasz periodyk w sytuacji ciągłych niedostatków finansowych.

No i stało się! W kolejnym roku udało nam się jeszcze, stosunkowo sprawnie, bo terminowo, opublikować dalsze cztery numery pisma o łącznej objętości 298 stron, ale już przymiarki do jubileuszowego XX rocznika „Wiadomości Księgarskich” przysporzyły nam wielu trudności. Pod-

3. Rok XVIII, nr 3 (68) Wrzesień 2011.

jeliśmy decyzję o wydaniu z datą czerwcową połączonych numerów 1-2 (74/75) „Wiadomości Księgarskich”, żywiąc szczerą nadzieję, że jest to sytuacja przejściowa i dalsze losy pisma nie zostaną zagrożone.

Czekają nas w roku przyszłym ważne wydarzenia, z których zasygnalizować już trzeba chociażby obchody 650-lecia księgarstwa polskiego (statut Kazimierza Wielkiego z 1364 roku powołujący stacjonariusza w Akademii Krakowskiej).

Zanim jednak będziemy mogli opisać przyszłe wydarzenia, zapraszam do lektury bieżącego numeru. Gorąco polecam kilka pozycji tego ciekawego zeszytu, w którym znajdziemy m.in. bardzo interesujący wywiad, jaki przeprowadziła Irena Janowska-Woźniak z Zygmuntem Gebethnerem, znakomitym wydawcą – ostatnim już, niestety – reprezentantem zasłużonej firmy księgarsko-wydawniczej. Z pewnością zaciekawia naszych Czytelników wspomnienia Iwony Witkiewicz-Geisler z jej dwudziestoletniej pracy księgarskiej. Paweł Podniesiński jak zwykle zaznajamia nas z tajemnicami rynku antykwarycznego, a w ramach historii książki i księgarstwa oczekują na Państwa uwagę dwa tematy: Benedykt Wandachowicz w artykule „Zwycięzcy wyzwoliciele, czy rabusie i grabieżcy?” opisuje symptomatyczną sytuację z pierwszych powojennych dni w Łodzi tyzczącą wywózki miejscowych księgozbiorów przez Armię Czerwoną, a Andrzej Skrzypczak kreśli rys księgarstwa łódzkiego od jego początków do chwili obecnej.

Mając nadzieję, że spotkamy się ponownie przy okazji omawiania 100. numeru „Wiadomości Księgarskich” żegnamy się z Państwem jak najuprzejmiej i polecamy się łaskawej pamięci naszych Prenumeratorów, a także wszelkich Darczyńców.

DR ANDRZEJ SKRZYPczAK

Rok Powstania Styczniowego

Rok Juliana Tuwima

Rok Witolda Lutosławskiego

Lipiec - grudzień

- 2 VII 90. rocznica urodzin **Wisławy Szymborskiej** (1923-2012).
- 3 VII 130. rocznica urodzin **Franza Kafki** (1883-1924).
- 8 VII 105. rocznica śmierci **Konrada Prószyńskiego** (1851-1908), polskiego pedagoga, działacza oświatowego, pisarza, wydawcy.
115. rocznica urodzin **Beaty Obertyńskiej** (1898-1980), polskiej poetki, pisarki.
- 22 VII 135. rocznica urodzin **Janusza Korczaka** (właśc. Henryk Goldszmit) (1878-1942).
- 23 VII 125. rocznica urodzin **Raymonda Chandlera** (1888-1959), amerykańskiego pisarza, autora kryminałów.
80. rocznica urodzin **Jerzego Harasymowicza** (1933-1999), polskiego poety.
- 28 VII 15. rocznica śmierci **Zbigniewa Herberta** (1924-1998), polskiego poety, eseisty i dramaturga.
- 31 VII 60. rocznica śmierci **Kornela Makuszyńskiego** (1884-1953), polskiego poety, pisarza, autora utworów dla dzieci i młodzieży.
- 10 VIII 115. rocznica urodzin **Tadeusza Dołęgi-Mostowicza** (1898-1939), polskiego pisarza.
- 16 VIII 100. rocznica urodzin **Menachema Begina** (1913-1992), izraelskiego polityka, laureata Pokojowej Nagrody Nobla (1978).

- 21 VIII 155. rocznica urodzin **Wacława Sieroszewskiego** (1858-1945), polskiego pisarza, autora utworów dla młodzieży.
- 25 VIII 75. rocznica urodzin **Fredericka Forsytha** (1938), brytyjskiego pisarza.
- 29 VIII 105. rocznica urodzin **Natalii Gałczyńskiej** (1908-1976), polskiej autorki książek dla dzieci i młodzieży.
- 2 IX 40. rocznica śmierci **Johna Ronalda Reuela Tolkiena** (1892-1973), angielskiego filologa i pisarza.
- 9 IX 185. rocznica urodzin **Lwa N. Tołstoja** (1828-1910), rosyjskiego pisarza.
- 11 IX 175. rocznica urodzin **Adama Asnyka** (1838-1897), polskiego poety.
- 13 IX 75. rocznica urodzin **Janusza Głowackiego** (1938), polskiego prozaika, dramaturga i scenarzysty filmowego.
210. rocznica urodzin **Maurycego Mochnackiego** (1803-1834), polskiego krytyka literackiego, publicysty i działacza politycznego.
- 17 IX 150. rocznica śmierci **Józefa Korzeniowskiego** (1797-1863), polskiego powieściopisarza i dramaturga.
75. rocznica śmierci **Brunona Jasińskiego** (1901-1938), polskiego poety, współtwórcy polskiego futuryzmu.
- 20 IX 150. rocznica śmierci **Jacoba Grimma** (1785-1863).
- 23 IX 105. rocznica śmierci **Deotymy** (właśc. Jadwiga Łuszczewska) (1834-1908), polskiej poetki i powieściopisarki.
40. rocznica śmierci **Pabla Nerudy** (właśc. Ricardo Eliecer Nefiali Reyes Besualto) (1904 – 1973), chilijskiego poety, laureata Nagrody Nobla (1971).
35. rocznica śmierci **Jana Parandowskiego** (1895-1978), polskiego pisarza, eseisty, tłumacza.

- 28 IX 140. rocznica urodzin **Wacława Berenta** (1873-1940), polskiego pisarza, poety, eseisty.
- 29 IX 125. rocznica urodzin **Janiny Porazińskiej** (1888-1971).
- 29 IX 190. rocznica urodzin **Władysława Syrokomli** (1823-1862), polskiego poety, tłumacza.
- 30 IX 85. rocznica urodzin **Elie Wiesela** (1928), amerykańskiego pisarza i dziennikarza, autora terminu „holocaust”, laureata Pokojowej Nagrody Nobla (1986).
105. rocznica śmierci **Karola Estreichera** (1827-1908), polskiego bibliotekarza, bibliografa, autora monumentalnej „Bibliografii polskiej”.
- 1 X 10. rocznica śmierci **Zbigniewa Lengrena** (1919-2003), polskiego grafika, rysownika, karykaturzysty, ilustratora, plakacisty, scenografa.
- 4 X 20. rocznica śmierci **Jerzego Broszkiewicza** (1922-1993), polskiego pisarza, autora utworów dla dzieci i młodzieży.
- 20 X 280. rocznica urodzin **Adama Naruszewicza** (1733-1796), polskiego poety, publicysty, historyka.
- 21 X 180. rocznica urodzin **Alfreda Nobla** (1833-1896).
- 24 X 75. rocznica urodzin **Wieniedikta Jerofiejewa** (1938), rosyjskiego pisarza.
- 27 X 100. rocznica urodzin **Kornela Filipowicza** (1913-1990), pisarza polskiego.
- 27 X 100. rocznica urodzin **Andrzeja Bobkowskiego** (1913-1961), polskiego prozaika, eseisty.
- 29 X 110. rocznica urodzin **Mieczysława Jastruna** (1903-1983), polskiego poety, prozaika i tłumacza.
- 7 XI 100. rocznica urodzin **Alberta Camusa** (1913-1960), francuskiego pisarza, laureata Nagrody Nobla (1957).